

Het Zuid-Afrikaansche Zonneschijnnummer.

Daar het Zuid-Afrikaansch eigenlijk net hetzelfde is als onze taal, alleen maar een beetje veranderd door het gebruik, vond ik het aardig, ook eens een Zuid-Afrikaansch- of Boeren-nummer te geven. Jullie zult wel zien, dat die taal toch nog wel een beetje anders geworden is, dan ons Hollandsch. Soms zul je het zelfs niet eens begrijpen, als je het leest, denk ik. Dan doe je het best, het maar hardop te lezen, misschien wordt het je dan ineens duidelijk. De moeilijkste woorden heb ik onder aan de blad- zijden uitgelegd.

De stukken en versjes zijn bijna allemaal geschreven door menschen, die zelf in Z. Afrika of Boerenland wonen, en wier kinderen ook „Zonneschijn” lezen.

De Afrikaansche Taal.

Als wij Hollanders Afrikaansch lezen, moeten we altijd een beetje aan een taal-van-kinderen denken. Ik tenminste. En dan vind ik het merkwaardig, in die taal een geleerd boek van een geleerd schrijver te lezen. Dat heb ik pas gedaan, een boek was het, over den grooten Afrikaanschen generaal en staatsman Louis Botha. Hij leefde van 1862—1919 en nu pas, in 1928, is er een groot boek met zijn levensbeschrijving verschenen, door Dr. Engelenburg geschreven.

Uit de jeugd van Louis Botha las ik 't volgende: „As 'n kordate seun is Louis aangewijs om as trekboer met sy pa se skape „in die winterveld te toef.”

Je kunt het best zelf vertalen. Probeer maar.

Een vreeselijke tijd voor Kaapstad.

We vinden hier in Nederland dat we er erg aan toe zijn met die pokkengevallen. Toevallig las ik hoe ontzettend de pokken huisgehouden hebben in Kaapstad, in 1755.

Wie het eenmaal kreeg stierf. Zodoende stierven geheele families uit. Een enkele blanke doorstond de vreeselijke ziekte. Dan was hij of zij overdekt met litteekens die de pokken hadden achtergelaten. Die paar menschen die hun pokkenaanval overleefd hadden, werden door de regeering gedwongen, de pokzieken te verplegen. Want nu waren ze voor verdere besmetting met pokken onvatbaar.

De ziekte greep vreeselijk om zich heen en woedde even schrikkelijk onder de rijke als onder de arme menschen.

Groote mooie huizen, prachtige tuinen, pakhuizen, handelswaren, alles stond of lag daar en had vaak geen eigenaar meer. Hier en daar bleef een erfgenaam, die de huizen en tuinen verkoopen wou omdat 't toch teveel voor hem was. En zoo werden er zoovele huizen, tuinen en goederen te koop aangeboden, dat de prijzen ontzettend daalden en bezittingen haast niets meer waard waren. Toen is de Regeering flink opgetreden: die heeft al die rijkdommen voorloopig in beheer genomen en den verkoop verboden. Zoo bleef alles bewaard tot beter tijden — tot de weesjes waren opgegroeid, aan wie dat alles toebehoorde, en tot er weer menschen zich in Kaapstad waren komen vestigen en tegen behoorlijken prijs de huizen en tuinen kochten.

Droevig is het te lezen, hoe het met de inboorlingen ging. De Hottentotten waren nog veel minder bestand tegen de ziekte als de blanken. Geheele stammen verdwenen.

Van groote bekende stammen leest men de namen in alle mogelijke regeerings-rapporten, tot 1755. Daarna komen die namen niet meer voor. De stammen zijn geheel uitgeroeid door de pokken.

De Boeren, die op hun „plaatsen” buiten Kaapstad woonden, bleven bijna alle gespaard. Want, bang voor de besmetting, bleven ze zooveel ze konden, uit Kaapstad weg. Doch daardoor ontstond het schrikkelijkste gebrek aan voedingsmiddelen in de stad. Er was geen versch vleesch, geen groenten, geen fruit meer, en op het land ook geen meel meer voor het brood.

De ziekte heeft slechts enkele maanden gewoed. Toen in November het weer warmer werd, hielden de pokken op. Doch uit de geschiedenis van Kaapstad is de pokkenepidemie van 1755 een der somberste bladzijden. NANNIE VAN WER